

**NAVOIY VILOYATINING TASHQI
SAVDO AYLANMASI**

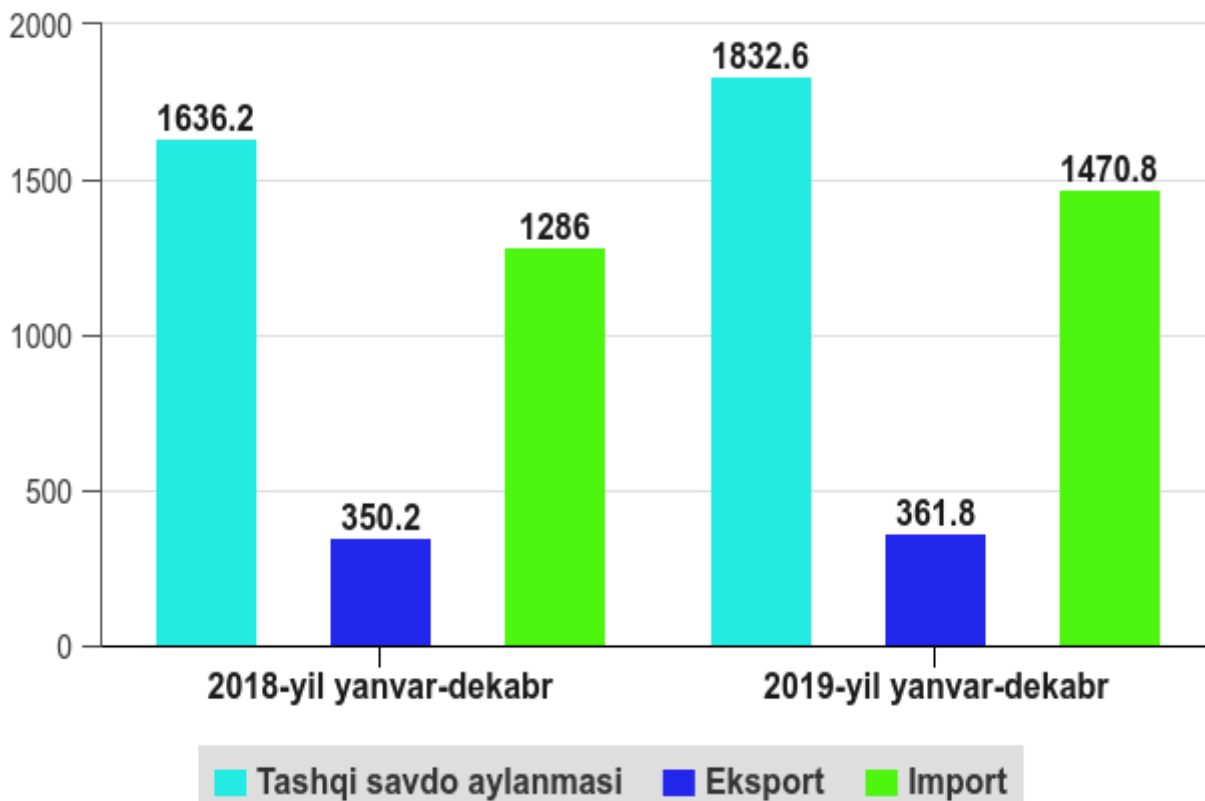
(2019-yil yanvar-dekabr*)

Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o`shishiga xizmat qilmoqda. Xususan, viloyatning eksport salohiyatini oshirish bo`yicha qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko`proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo`ladilar.

Ushbu yo`nalishda amalga oshirilgan islohotlar natijasida 2019 yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi hajmi 1 832,6 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2018 yilning mos davriga nisbatan 12,0 % ga oshgan. Ushbu ko`rsatkichdan eksport hajmi 361,8 mln. AQSh dollariga (o`shish sur`ati 3,3 %) va import hajmi esa 1 470,8 mln. AQSh dollariga (o`shish sur`ati 14,4 %) yetdi. Hisobot davrida -1 108,9 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo aylanmasi qayd etildi.

Navoiy viloyatning tashqi savdo aylanmasi

(mln. AQSh dollari)

* dastlabki ma`lumot

**2019-yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha
tashqi savdo aylanmasi hajmi**

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi mln. AQSH dollar	2018 yilga nisbatan o'sish sur'ati, %	Aholi jon boshiga AQSH dollar
Navoiy viloyati	1 832,6	112,0	1854,3
Navoiy sh.	799,0	103,0	5595,1
Zarafshon sh.	11,7	190,4	141,1
<i>tumanlar:</i>			
Karmana	156,1	110,8	1257,5
Konimex	3,6	16,2	101,8
Qiziltepa	42,2	152,8	280,4
Navbahor	28,1	139,8	251,5
Nurota	12,6	32,0	137,6
Tomdi	1,0	75,2	70,8
Uchquduq	4,1	2,8 b.	109,9
Xatirchi	38,6	3,1 b.	195,8
Bo'linmaydigan hajm	735,6	-	

2019-yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasi 1 832,6 mln. AQSh dollarini 2018 yilning shu davriga nisbatan 112,0 foizni tashkil qilmoqda.

2019-yil yanvar - dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasi

	Mln. AQSH dollari	2018-yilga nisbatan % hisobida	Yakunga nisbatan % hisobida
Tashqi savdo aylanmasi	1 832,6	112,0	100,0
Mdh davlatlari	385,3	86,0	21,0
Boshqa davlatlar	1 447,3	121,8	79,0

Viloyatda 74 dan ortiq mamlakatlar bilan tashqi savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. Tashqi savdo aylanmasining dunyo davlatlari qatoriga nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (15,4 %), Rossiya Federatsiyasida (10,9 %), Fransiyada (9,6 %), Germaniyada (9,4 %), Yaponiyada (8,3 %), Koreya Respublikasida (6,3 %), Turkiyada (5,9 %), Italiyada (5,2 %), Belarus (4,3 %) va Qozog`istonda (3,8 %) qayd etilgan.

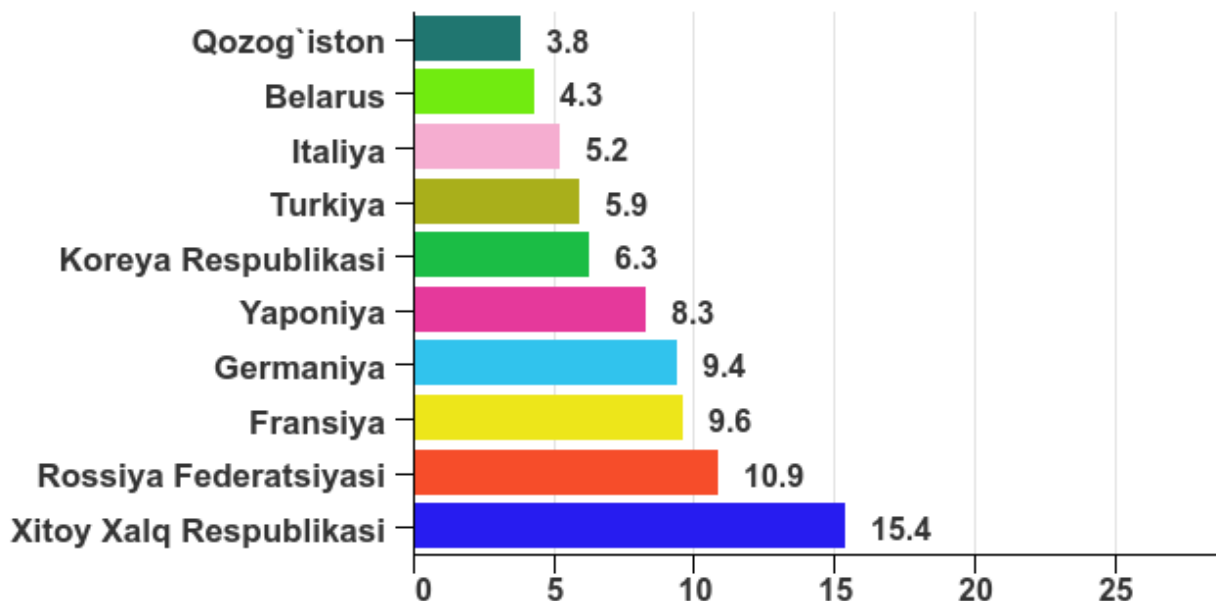
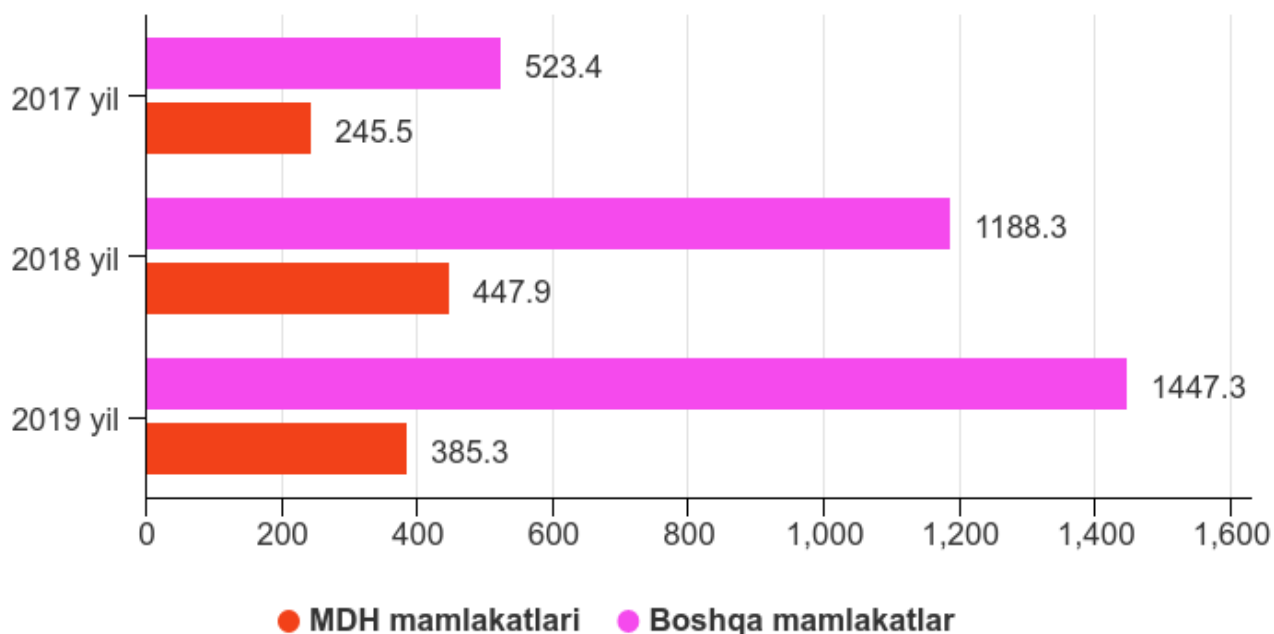
Navoiy viloyati bilan tashqi savdo aylanmasi eng

yuqori bo'lgan davlatlar

(2019-yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi %)

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, %
Xitoy Xalq Respublikasi	283,0	63,0	220,0	15,4
Rossiya Federatsiyasi	200,2	38,8	161,4	10,9
Fransiya	175,1	172,9	2,2	9,6
Germaniya	172,2	0,7	171,5	9,4
Yaponiya	151,2	7,2	144,0	8,3
Koreya Respublikasi	116,1	0,1	116,0	6,3
Turkiya	108,5	24,3	84,2	5,9
Italiya	95,7	-	95,7	5,2
Belarus	78,3	0,5	77,8	4,3
Qozog`iston	68,9	7,4	61,5	3,8

2019-yil yanvar-dekabr oylari yakunlariga ko`ra MDH mamlakatlari bilan savdo hajmi 385,3 mln. AQSh dollarini tashkil qildi va viloyatning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 21,0 % ga yetdi.

Jami tashqi savdo hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar, foizda

Viloyatning tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi (mln. AQSh dollari)

Boshqa xorijiy davlatlarning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 79,0 % ga yetib (1 447,3 mln. AQSh dollari) 2018 yilning mos davridagi tashqi savdo aylanmasiga nisbatan 121,8 % ga oshgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan ikki davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Fransiya (170,8 mln. AQSh dollari) va Qirgiziston (19,8 mln. AQSh dollari). Qolgan 18 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Navoiy viloyatining ayrim hamkor
davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Xitoy Xalq Respublikasi	156,4	401,9	283,0
eksport	56,0	48,8	63,0
import	100,4	353,1	220,0
saldo	-44,4	-304,3	-157,0
Rossiya Federatsiyasi	143,3	166,0	200,2
eksport	38,4	35,6	38,8
import	104,9	130,4	161,4
saldo	-66,5	-94,8	-122,6
Fransiya	127,1	165,8	175,0
eksport	122,3	163,1	172,9
import	4,8	2,7	2,1
saldo	117,5	-160,4	170,8
Germaniya	21,8	42,8	172,2
eksport	-	1,4	0,7
import	21,8	41,4	171,5
saldo	-21,8	-40,0	-170,8
Yaponiya	17,1	206,2	151,2
eksport	0,1	1,2	7,2
import	17,0	205,0	144,0
saldo	-16,9	-203,8	-136,8
Koreya Respublikasi	20,0	68,2	116,1
eksport	1,8	1,5	0,1
import	18,2	66,7	116,0
saldo	-16,4	-65,2	-115,9
Turkiya	37,4	105,0	108,5

Davlat nomi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
eksport	23,4	12,5	24,3
import	14,0	92,5	84,2
saldo	9,4	-80,0	-59,9
Italiya	2,7	10,5	95,7
eksport	-	-	-
import	2,7	10,5	95,7
saldo	-2,7	-10,5	-95,7
Belarus	38,5	190,4	78,3
eksport	0,3	0,5	0,5
import	38,2	189,9	77,8
saldo	-37,9	-189,4	-77,3
Qozog`iston	40,1	65,5	68,9
eksport	19,0	44,1	7,4
import	21,1	22,4	61,5
Saldo	-2,1	21,7	-54,1
AQSh	25,9	45,6	55,7
eksport	0,1	0,2	0,1
import	25,8	45,4	55,6
saldo	-25,7	-45,2	-55,5
Ispaniya	3,6	20,7	42,8
eksport	-	-	-
import	3,6	20,7	42,8
saldo	-3,6	-20,7	-42,8
Daniya	0,6	0,1	36,0
eksport	-	-	-
import	0,6	0,1	36,0
saldo	-0,6	-0,1	-36,0
Hindiston	2,0	8,4	32,1

Davlat nomi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
eksport	0,1	0,1	0,2
import	1,9	8,3	31,9
saldo	-1,8	-8,2	-31,7
Chexiya Respublikasi	3,0	6,8	29,8
eksport	0,4	-	1,5
import	2,6	6,8	28,3
saldo	-2,2	-6,8	-26,8
Litva	48,0	18,1	23,3
eksport	-	2,0	3,9
import	48,0	16,1	19,4
saldo	-48,0	-14,1	-15,5
Qirgiziston	6,5	9,4	20,4
eksport	0,8	8,4	20,1
import	5,7	1,0	0,3
saldo	-4,9	7,4	19,8
Saudiya Arabistoni	2,2	11,6	16,6
eksport	2,2	6,1	-
import	-	5,5	16,6
saldo	2,2	0,6	-16,6
Misr	-	0,1	14,7
eksport	-	-	-
import	-	0,1	14,7
saldo	-	-0,1	-14,7
Turkmaniston	2,3	5,9	12,3
eksport	1,3	3,7	3,7
import	1,0	2,2	8,6
saldo	0,3	1,5	-4,9

TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI
2019-yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha eksport hajmi

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi ming AQSH dollar	2018 yilga nisbatan o'sish sur'ati, %	Aholi jon boshiga AQSH dollar
Navoiy viloyati	361 844,4	103,3	366,1
Navoiy sh.	255 685,5	98,8	1790,5
Zarafshon sh.	1 613,0	146,9	19,4
<i>tumanlar:</i>			
Karmana	26 796,5	137,4	215,9
Konimex	1 489,0	39,7	42,2
Qiziltepa	24 085,7	2,5 b.	160,1
Navbahor	20 071,0	189,0	179,5
Nurota	3 592,0	9,7	39,1
Tomdi	428,4	87,4	29,3
Uchquduq	1 061,7	3,8 b.	28,5
Xatirchi	12 098,2	172,2	61,4
Bo'linmaydigan hajm	14 923,3	-	-

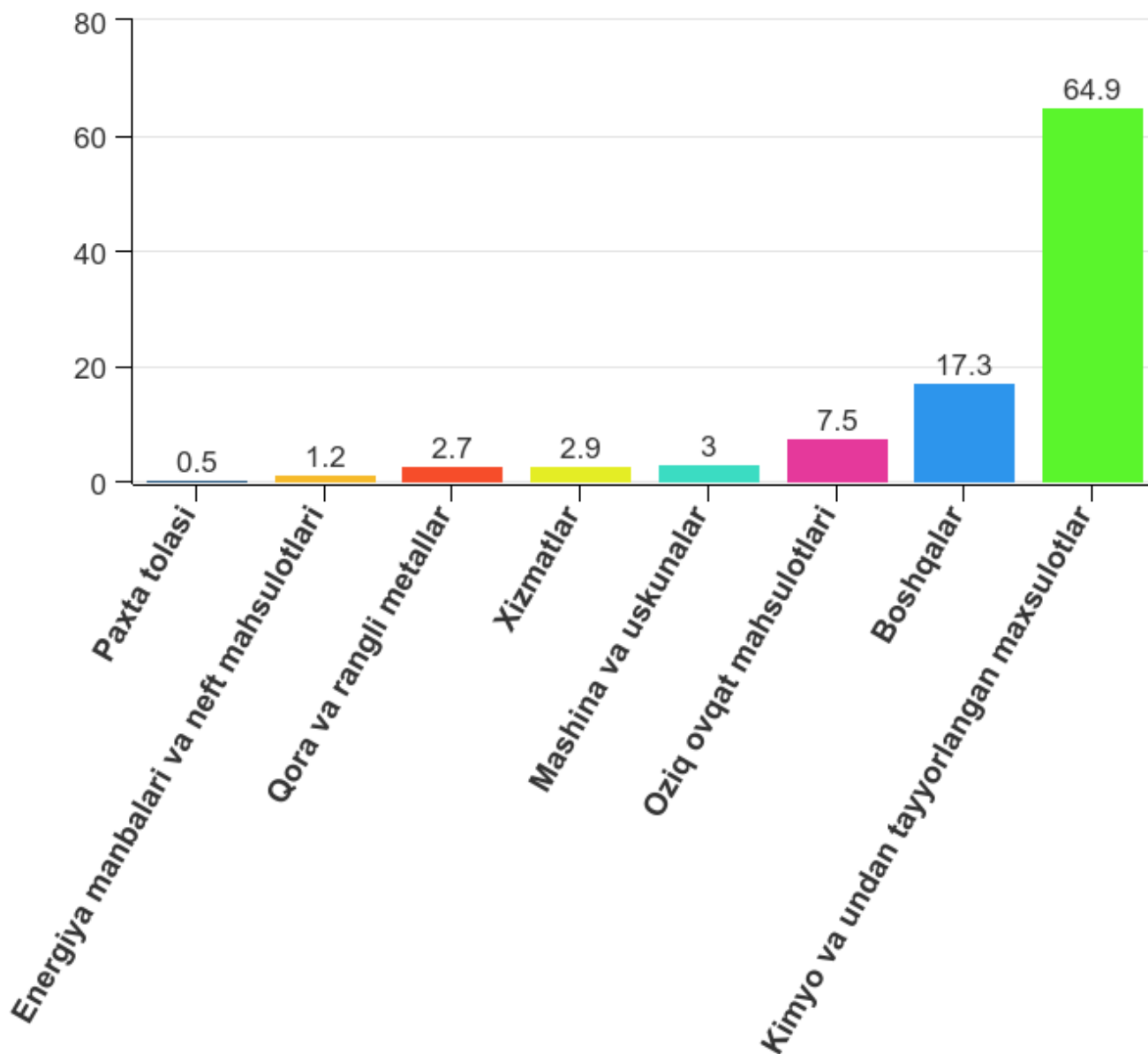
2019-yil yanvar-dekabr oylarida eksport 361,8 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2018 yilning shu davriga nisbatan 103,3 foiz kuzatildi.

2019-yil yanvar-dekabr oylarida eksport hajmi

	Mln. AQSH dollari	2018-yilga nisbatan % hisobida	Yakunga nisbatan % hisobida
Eksport hajmi	361,8	103,3	100,0
Mdh davlatlari	74,2	77,8	20,5
Boshqa davlatlar	287,6	112,9	79,5

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o`shishiga ko`maklashadi va bu o`z navbatida ma`lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 49 tani tashkil etdi.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi, foizda

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug`ullanuvchi xo`jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 361,8 mln. AQSh dollarini tashkil etdi (2018 yilning shu davriga nisbatan o`shish sur`ati 3,3 % ga teng). Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyo mahsulotlari va buyumlari (64,9 %), oziq- ovqat mahsulotlari (7,5 %), mashina va asbob- uskunalar hamda ularning qismlari (3,0 %) hissasiga tog`ri kelmoqda.

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bo`yicha eksport tarkibi
 (2019-yil yanvar-dekabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	2018 yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	2018 yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	2018 yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	361,8	103,3	100,0	74,2	77,8	100,0	287,6	112,9	100,0
Paxta tolasi	1,7	64,8	0,5	-	-	-	1,7	64,8	0,6
Oziq-ovqat mahsulotlari	27,2	39,4	7,5	18,8	37,3	25,3	8,5	45,1	2,9
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	234,9	111,1	64,9	2,9	173,8	3,9	232,0	110,6	80,7
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	4,3	34,0 b.	1,2	0,8	-	1,1	3,4	27,4 b.	1,2
Qora va rangli metallar	9,9	171,8	2,7	4,9	3,3 b.	6,6	5,0	116,9	1,7
Mashina va asbob – uskunalari	10,7	2,8 b.	3,0	0,2	78,3	0,2	10,5	3,0 b.	3,7
Xizmatlar	10,6	88,0	2,9	2,0	50,8	2,7	8,6	105,8	3,0
Boshqalar	62,4	137,9	17,3	44,6	118,3	60,2	17,8	2,4 b.	6,2

2019-yilning yanvar-dekabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2018 yilning shu davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2018 yilning mos davriga nisbatan, paxta tolasi, oziq-ovqat mahsulotlarida va xizmatlar eksport tarkibida pasayish kuzatildi.

Eksport tarkibi dinamikasi

(yanvar-dekabr, %)

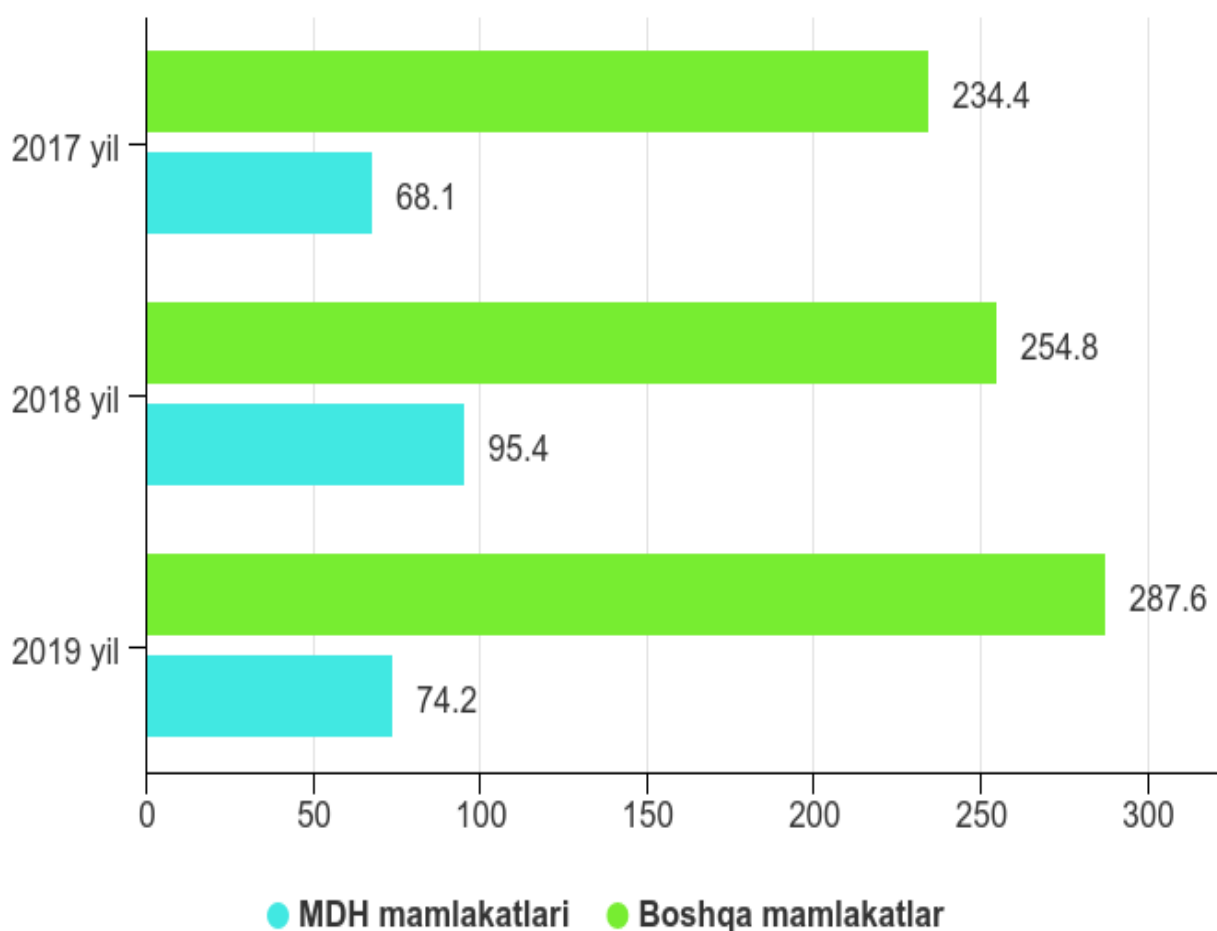
Tarkibi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Jami	100,0	100,0	100,0
Paxta tolasi	3,2	0,8	0,5
Oziq-ovqat mahsulotlari	8,3	19,7	7,5
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	63,8	60,4	64,9
Energiya manbalari va nef mahsulotlari	0,1	0,04	1,2
Qora va rangli metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar	2,9	1,6	2,7
Mashina va asbob- uskunalar hamda ularning qismlari	0,6	1,1	3,0
Xizmatlar	0,8	3,5	2,9
Boshqalar	20,3	12,9	17,3

So'nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida diversifikatsiya kuzatildi. Jumladan, mashina va asbob - uskunalari ulushi 2,4 foiz punktga oshib, 3,0 % ni, xizmatlar 2,1 %, energiya manbalari, neft mahsulotlari hamda kimyo mahsulotlari va buyumlari 1,1 % punktga oshdi.

So`nggi uch yil ichida boshqa xorijiy mamlakatlarga eksport hajmi oshdi, ularning umumiy eksport hajmidagi ulushi 2017 yildagi 77,5 % dan 2019 yilda 79,5 % gacha ortdi. Mos ravishda, MDH mamlakatlarning umumiy eksportdagi ulushi 20,5 % tashkil etdi.

MDH va boshqa davlatlarga tovar va xizmatlar eksporti hajmlari dinamikasi

(2019-yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollar)

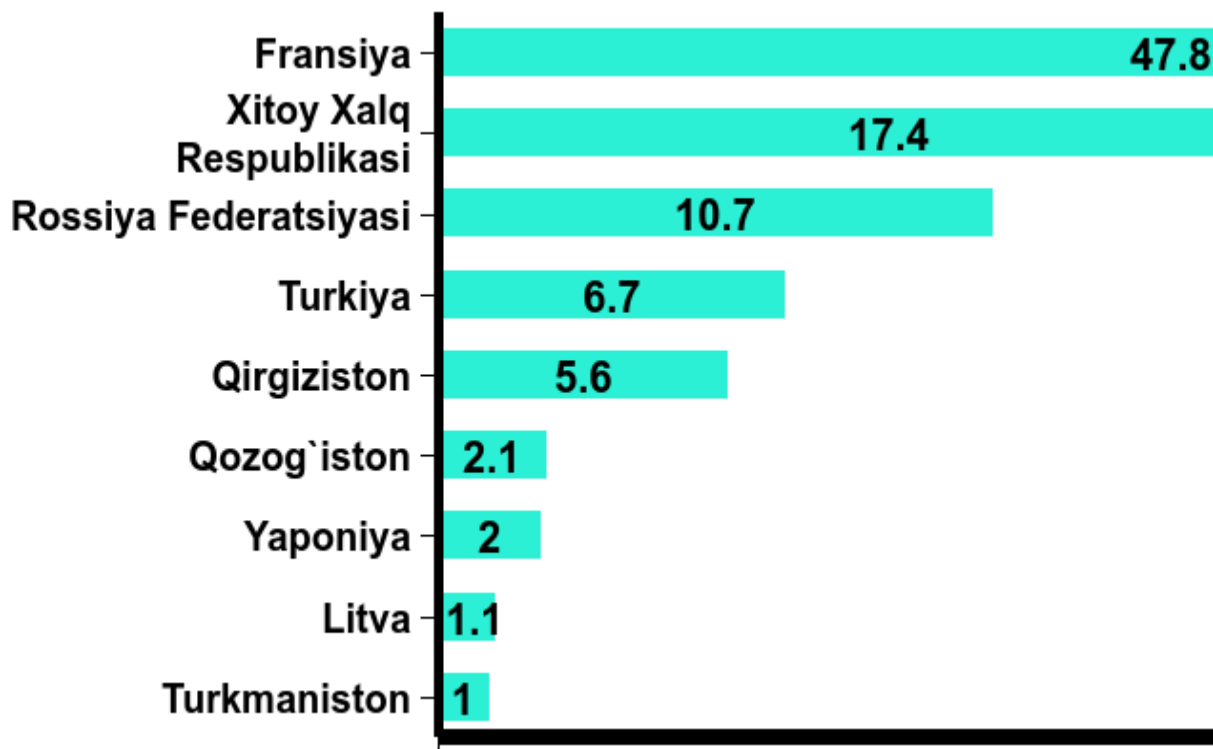

Tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Fransiya (eksport umumiy hajmining 47,8 %), Xitoy Xalq Respublikasi (17,4 %), Rossiya Federatsiyasi (10,7 %), Turkiya (6,7 %), Qirg`iziston (5,6 %), davlatlari bo`lib ularning jami eksportdagi ulushi 88,2 foizdan yuqorini tashkil etmoqda.

2019-yil yanvar-dekabr oylarida viloyatning eksport aylanmasida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar
(mln. AQSH dollari)

Davlatlar nomi	Eksport aylanmasi	Eksport aylanmasidagi ulushi, %
Fransiya	172,9	47,8
Xitoy Xalq Respublikasi	63,0	17,4
Rossiya Federatsiyasi	38,8	10,7
Turkiya	24,3	6,7
Qirgiziston	20,1	5,6
Qozog`iston	7,4	2,1
Yaponiya	7,2	2,0
Litva	3,9	1,1
Turkmaniston	3,7	1,0

Viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi
(2019-yil yanvar-dekabr)

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha jug'rofiyasi 48 davlatga etdi.

**Viloyatda asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirilgan
eksport hajmi va o'sish sur'atlari**
(yanvar-dekabr)

Davlat nomi	Mln. AQSh dollari		O`shish sur`ati, %	O`rni
	2018 y.	2019 y.		
Fransiya	163,1	172,9	106,0	1
Xitoy Xalq Respublikasi	48,8	63,0	129,1	2
Rossiya Federatsiyasi	35,6	38,8	109,0	3
Turkiya	12,5	24,3	194,0	4
Qirg`iziston	8,4	20,1	2,4 b.	5
Qozog`iston	44,1	7,4	16,9	6
Yaponiya	1,2	7,2	5,9 b.	7
Litva	2,0	3,9	193,0	8
Turkmaniston	3,7	3,7	99,9	9
Eron	3,6	3,0	82,6	10
Afg`oniston	9,4	1,6	17,0	11
Tojikiston	0,9	1,6	180,7	12
Ukraina	1,5	1,5	100,5	13
Chexiya Respublikasi	-	1,5	-	14
Birlashgan Arab Amirliklari	6,1	1,0	16,2	15
Pokiston	0,9	0,9	107,2	16
Kanada	0,4	0,8	2,2 b.	17
Iroq	1,1	0,7	67,4	18
Germaniya	1,4	0,7	49,6	19
Singapur	0,8	0,6	83,1	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar, boshqalar hamda oziq-ovqat mahsulotlari kiradi.

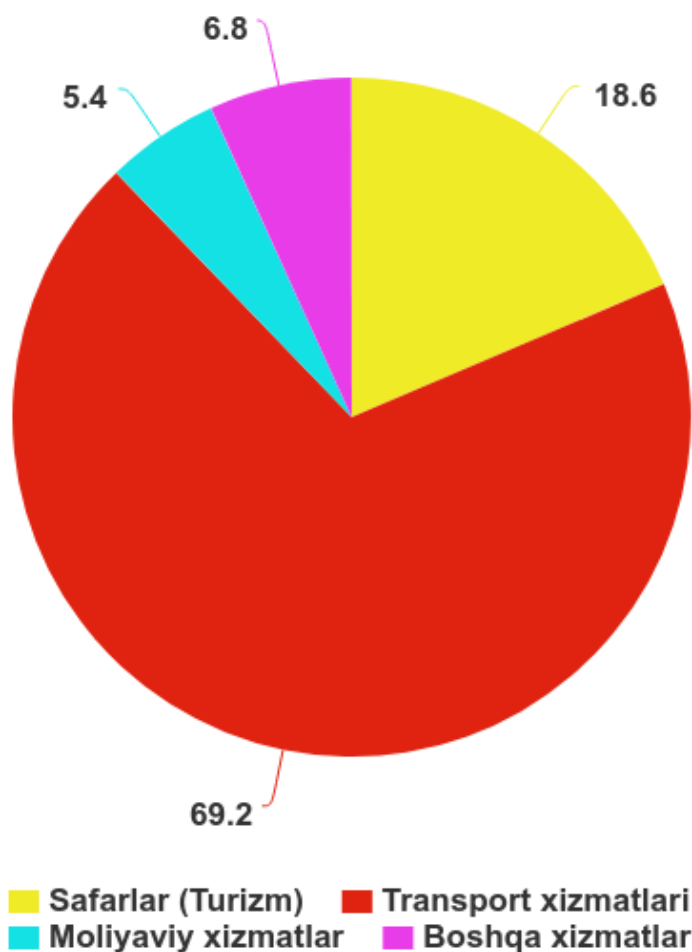
Viloyatning ayrim davlatlar bilan eksport tarkibi

(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

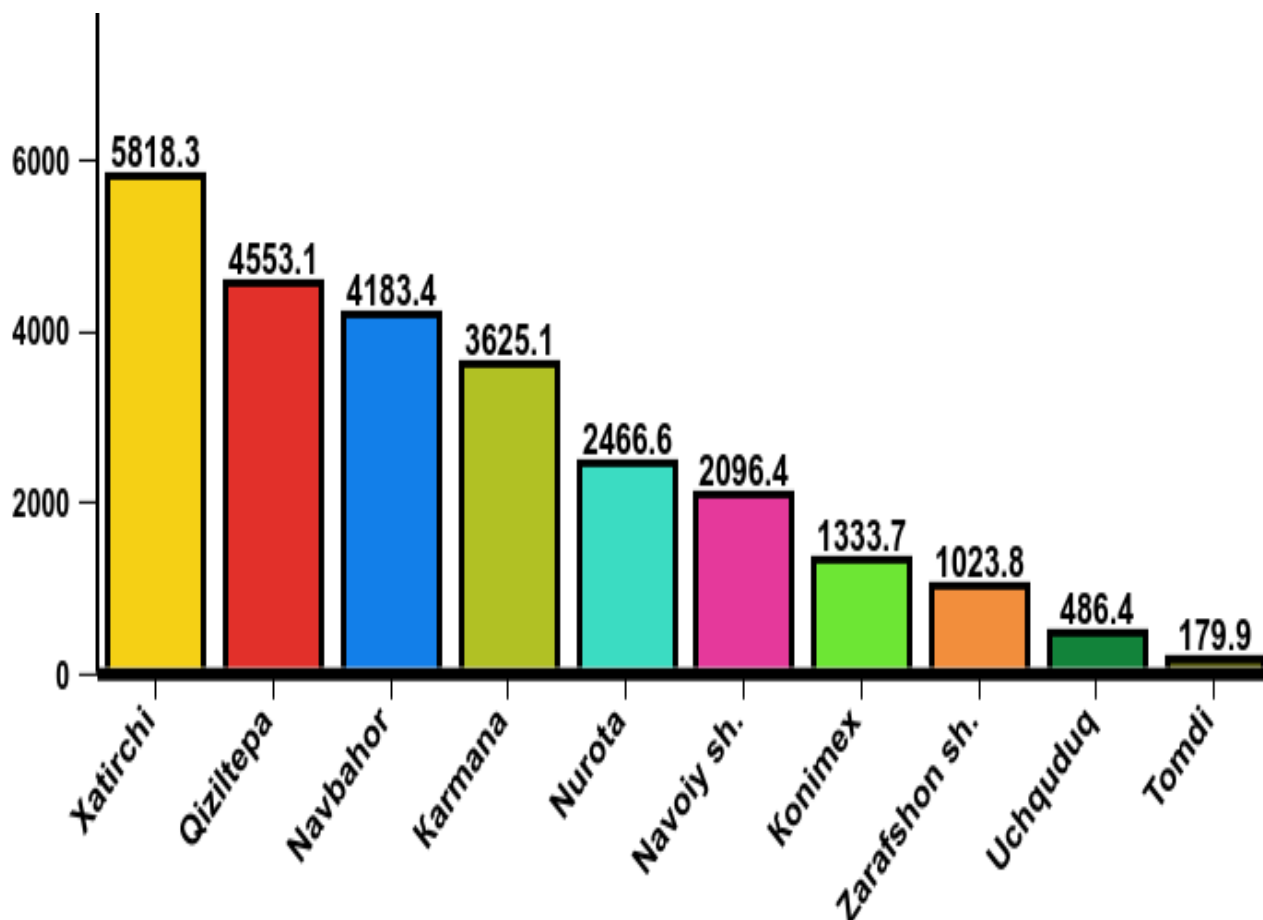
	Fransiya		Xitoy		Rossiya		Turkiya	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Jami eksport	163,1	172,9	48,8	62,9	35,6	38,8	12,5	24,3
paxta tolasi	-	-	-	-	-	-	-	-
oziq-ovqat mahsulotlari	-	-	2,8	1,5	1,0	0,8	1,5	1,1
kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar	163,1	172,9	43,3	56,3	1,1	0,5	-	2,3
energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	0,1	0,3	-	0,8	-	3,1
qora va rangli metallar	-	-	-	-	0,1	0,3	1,9	0,1
mashina va asbob-uskunalar	-	-	0,3	1,0	-	-	1,9	-
xizmatlar	-	-	0,9	-	3,2	1,9	3,4	4,4
boshqalar	-	-	1,4	3,8	30,2	34,5	3,8	13,3

2019-yilning yanvar-dekabr oylarida xizmatlar eksporti hajmi 10,6 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 2,9 % ini tashkil etib, 2018 yilning shu davriga nisbatan 88,0 % kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport va turizm xizmatlari hissasiga to`g`ri keladi.

Xizmatlar eksporti tarkibi
(2019-yil yanvar-dekabr, ulushi %)

2019-yilning yanvar-dekabr oylarida meva-sabzavot mahsulotlari eksportining hajmi 25,8 mln AQSH dollarini tashkil qildi, yoki 2018 yilning shu davriga nisbatan 41,0 foizni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 7,1 foizni tashkil etmoqda. Shundan eng ko'pi Xatirchi tumani 5818,3 ming AQSH dollarini, Qiziltepa tumani 4553,1 ming AQSH dollarini, Navbahor tumani 4183,4 ming AQSH dollarini, Karmana tumani 3625,1 ming AQSH dollarini tashkil etmoqda.

2019-yil yanvar-dekabr oylarida meva-sabzavot mahsulotlari eksporti
(ming AQSH dollar)

Viloyatimizda yetishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport geografiyasi
(yanvar-dekabr)

Davlat nomi	2018-yil			2019-yil		
	tonna	ming AQSh dollari	ulushi *, %	tonna	ming AQSh dollari	ulus hi*, %
Qirg`iziston	3668,5	7438,5	11,8	4981,5	13120,9	50,9
Qozog`iston	51477,2	40979,5	65,3	9972,0	3818,6	14,8

NAVOIY VILOYAT STATISTIKA BOSHQARMASI

Xitoy Xalq Respublikasi	3652,6	2832,7	4,5	1712,5	1474,2	5,7
Turkiya	1925,3	1445,7	2,3	2386,6	1061,7	4,1
Eron	729,9	575,9	0,9	1039,0	1043,6	4,0
Rossiya Federatsiyasi	1355,9	973,1	1,6	1407,5	813,3	3,2
Pokiston	1189,5	852,3	1,4	391,1	757,9	2,9
Afg`oniston	3863,6	3252,0	5,2	552,0	717,8	2,8
Iroq	1194,6	999,5	1,6	1322,4	703,2	2,7
Suriya	-	-	-	3205,9	525,8	2,0
Belarus	404,5	255,3	0,4	978,8	442,6	1,7
Hindiston	48,0	29,3	0,05	335,7	241,9	0,9
BAA	1005,2	964,9	1,5	218,1	239,8	0,9
Gruziya	130,9	57,6	0,1	321,8	208,3	0,8
Moldava Respublikasi	-	-	-	182,5	138,1	0,5
Estoniya	-	-	-	537,2	137,9	0,5
Boshqa mamlakatlar	2749,6	2121,2	3,4	838,8	321,0	1,2

*- qiymat ifodasidan

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI
2019-yil yanvar-dekabr oylarida hududlar bo'yicha import hajmi

Tuman va shahar nomi	Import hajmi mln. AQSH dollar	2018 yilga nisbatan o'sish sur'ati, %	Aholi jon boshiga AQSH dollar
Navoiy viloyati	1 470,8	114,4	1 488,2
Navoiy sh.	543,3	105,0	3 804,6
Zarafshon sh.	10,1	199,8	121,7
<i>tumanlar:</i>			
Karmana	129,3	106,5	1 041,6
Konimex	2,1	11,4	59,6
Qiziltepa	18,1	100,6	120,3
Navbahor	8,1	84,8	72,0
Nurota	9,0	3,7 b.	98,5
Tomdi	0,6	68,5	41,4
Uchquduq	3,0	2,5 b.	81,4
Xatirchi	26,5	4,8 b.	134,5
Bo'linmaydigan hajm	720,7	-	-

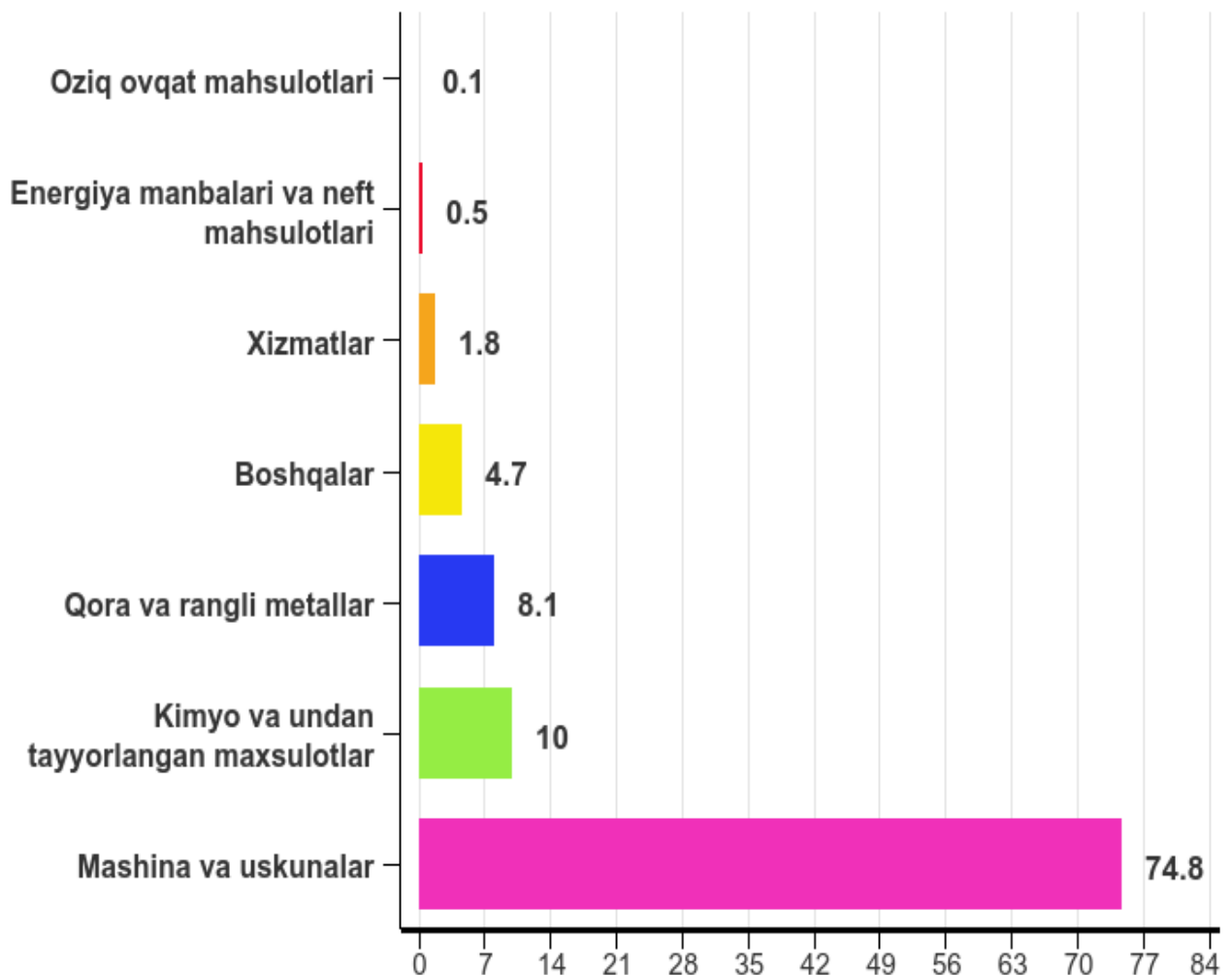
2019-yil yanvar-dekabr oylarida import 1 470,8 mln. AQSh dollarini, 2018 yilning shu davriga nisbatan 114,4 foizni tashkil qilmoqda.

2019-yil yanvar-dekabr oylarida import hajmi

	Mln. AQSh dollari	2018-yilga nisbatan % hisobida	Yakunga nisbatan % hisobida
Import hajmi	1 470,8	114,4	100,0
MDH davlatlari	311,1	88,3	21,2
Boshqa davlatlar	1159,7	124,2	78,8

Joriy yilning yanvar-dekabr oylarida import hajmi 1 470,8 mln. AQSh dollariga (o`shish sur`ati 14,4 %) teng bo`ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (74,8 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (10,0 %) hamda qora va rangli metallar va buyumlar (8,1 %) hisobiga to`g`ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi, foizda

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-dekabr oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, 1 444,7 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 26,1 mln. AQSh dollarga yetgan.

MDH va boshqa xorijiy davlatlardan import tarkibi
 (2019-yil yanvar-dekabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	2018 yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	2018 yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	2018 yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	1 470,8	114,4	100,0	311,1	88,3	100,0	1159,7	124,2	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	1,3	57,1	0,1	0,9	65,0	0,3	0,4	44,8	0,03
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	146,9	136,7	10,0	17,8	73,4	5,7	129,1	155,1	11,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	7,1	2,6 b.	0,5	5,4	50,4 b.	1,8	1,7	64,9	0,2
Qora va rangli metallar	119,4	92,4	8,1	52,1	128,9	16,7	67,3	75,8	5,8
Mashina va asbob - uskunalar	1100,1	113,0	74,8	198,6	75,5	63,8	901,5	126,9	77,7
Xizmatlar	26,1	149,5	1,8	7,1	87,1	2,3	19,0	2,0 b.	1,6
Boshqalar	69,9	130,3	4,7	29,3	192,9	9,4	40,6	105,5	3,5

Importning eng katta ulushi, jumladan, mashina va asbob-uskunalar (63,8 %), qora va rangli metallar va ulardan yasalgan buyumlar (16,7 %), shuningdek boshqalar (9,4 %) MDH mamlakatlariga to`g`ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar (77,7 %), kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan buyumlar (11,1 %) hamda qora va rangli metallar va ulardan yasalgan buyumlar (5,8 %) hissasiga to`g`ri keladi.

Import tarkibi dinamikasi

(yanvar-dekabr, %)

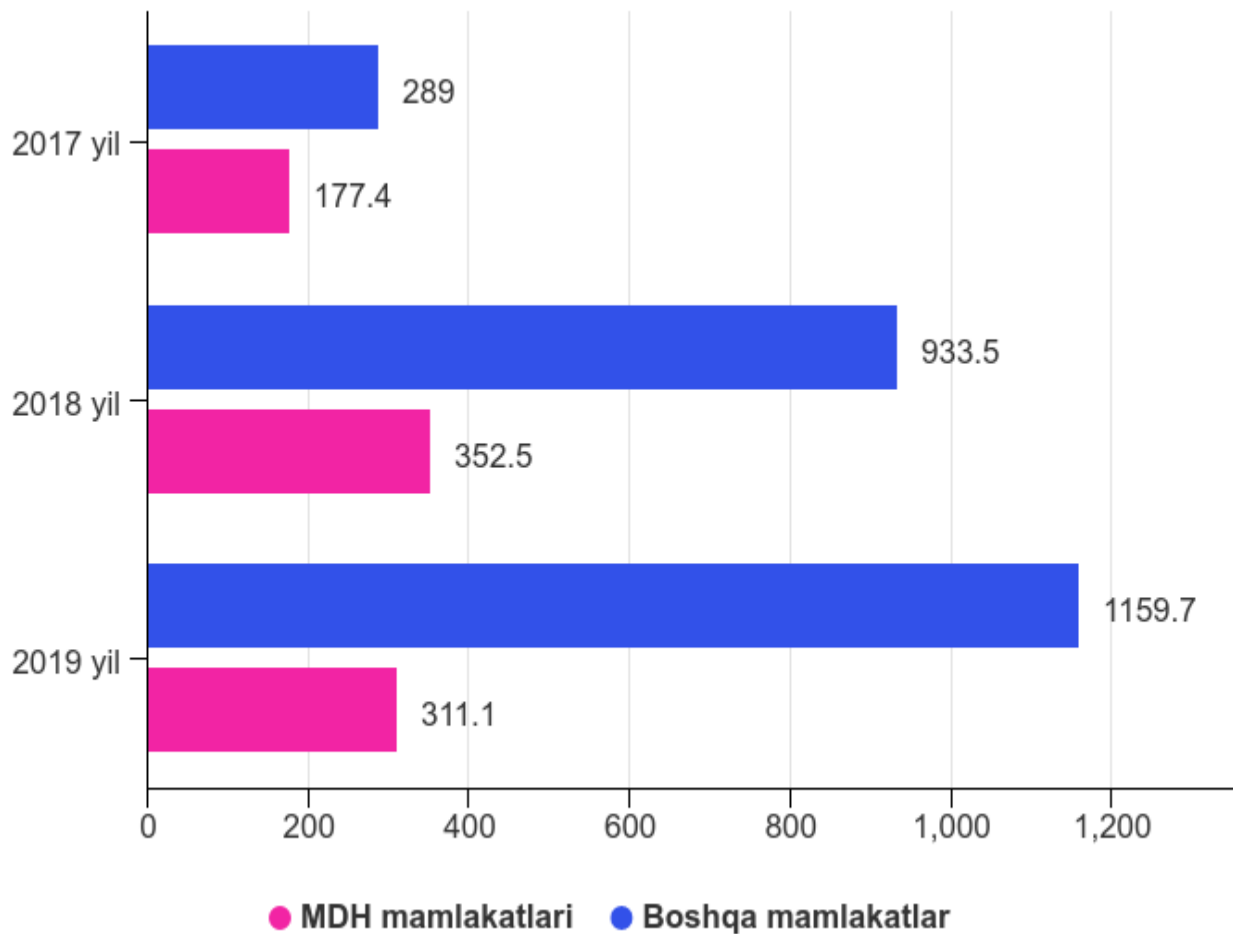
Tarkibi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Jami	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	0,1	0,1	0,1
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	11,6	8,3	10,0
Energiya manbalari va nef mahsulotlari	1,5	0,2	0,5
Qora va rangli metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar	8,0	10,0	8,1
Mashina va asbob-uskunalar	67,2	75,7	74,8
Xizmatlar	3,9	1,4	1,8
Boshqalar	7,7	4,2	4,7

2019-yil yanvar-dekabr oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko`rsatdiki, kimyo mahsulotlari va buyumlari 2018 yilning mos davriga nisbatan importining ulushi 8,3 % dan 10,0 % gacha o`sd, mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlarida importining ulushi esa 75,7 % dan 74,8 % ga kamaydi.

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko`rsatkich 21,2:78,8 ni tashkil etdi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi hajmlari dinamikasi

(yanvar-dekabr, mln AQSh dollari)

Hisobot davri natijalariga ko`ra, import bo`yicha hamkor-davlatlar orasida Germaniya davlatini 11,7 % ulushi bilan ortda qoldirgan holda Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 15,0 % ulushi bilan birinchi o`rinni egalladi.

Viloyatda importning jadal o`sishi tufayli Daniya (o`sish sur`ati 2018 yilning shu davriga nisbatan 263,5 b.) va Belgiya (10,7 b.) yirik import hamkor-davlatlar yigirmataligiga kirdi.

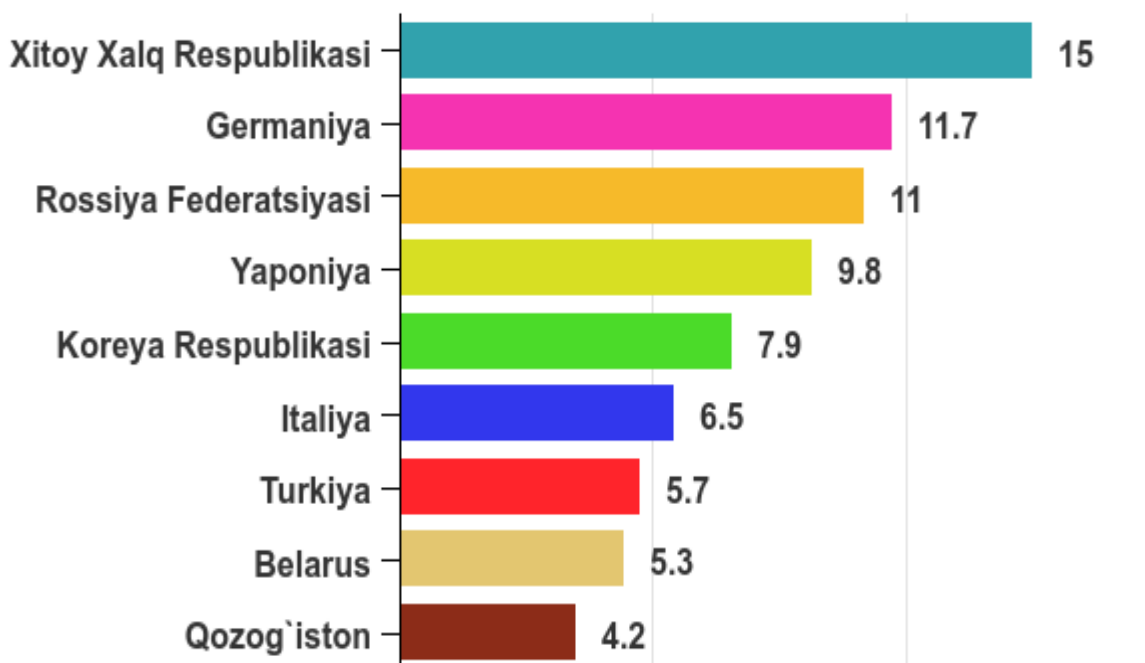
Tovarlarni va xizmatlarni importidagi yigirmata yirik hamkor-davlatlar
 (yanvar-dekabr)

Davlat nomi	mln. AQSH dollari		o`rta sur`ati, %	o`rni
	2018 y.	2019 y.		
Xitoy Xalq Respublikasi	353,1	220,1	62,3	1
Germaniya	41,4	171,5	4,1 b.	2
Rossiya Federatsiyasi	130,4	161,4	123,7	3
Yaponiya	205,0	144,0	70,2	4
Koreya Respublikasi	66,7	116,0	173,9	5
Italiya	10,5	95,7	9,1 b.	6
Turkiya	92,5	84,2	91,0	7
Belarus	189,9	77,8	41,0	8
Qozog`iston	22,4	61,4	2,7 b.	9
AQSh	45,4	55,6	122,3	10
Ispaniya	20,7	42,7	2,1 b.	11
Daniya	0,1	36,0	263,5 b.	12
Hindiston	8,3	31,9	3,9 b.	13
Chexiya Respublikasi	6,8	28,3	4,2 b.	14
Litva	16,1	19,4	120,3	15
Saudiya Arabistoni	-	16,6	-	16
Misr	-	14,7	-	17
Janubiy Afrika	0,1	9,9	8,3 b.	18
Buyuk Britaniya	5,8	9,5	163,5	19
Belgiya	0,9	9,4	10,7 b.	20

2019-yilning yanvar-dekabr oylarida 65 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan.

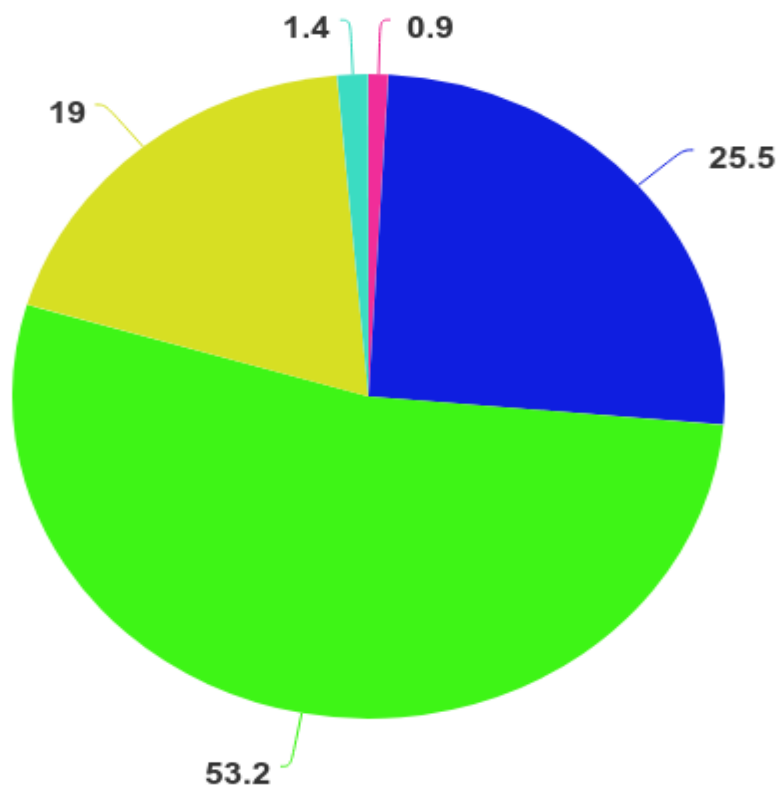
2019-yil yanvar-dekabr oylarida viloyatning import aylanmasida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar
(mln. AQSh dollari)

Davlatlar nomi	Import hajmi	Importdagi ulushi, %
Xitoy Xalq Respublikasi	220,1	15,0
Germaniya	171,5	11,7
Rossiya Federatsiyasi	161,4	11,0
Yaponiya	144,0	9,8
Koreya Respublikasi	116,0	7,9
Italiya	95,7	6,5
Turkiya	84,2	5,7
Belarus	77,8	5,3
Qozog`iston	61,4	4,2

Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi
(yanvar-dekabr)

Shulardan 9 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Germaniya, Rossiya Federatsiyasi, Yaponiya, Koreya Respublikasi, Italiya, Turkiya, Belarus va Qozog`iston hamkor davlatlaridan jami import hajmi 1 470,8 mln. AQSh dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 77,1 % ini tashkil qiladi.

Xizmatlar importi tarkibi
(2019-yil yanvar-dekabr, ulushi %)

Safarlar (Turizm) **Transport xizmatlari** **Qurilish xizmatlari**
Boshqa xizmatlar **Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari**

Xizmatlar importi hajmi 26,1 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 1,8 % ini tashkil etdi va 2018 yilning shu davriga nisbatan 49,5 % ga oshgan. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari, transport xizmatlaridan iborat bo`ldi. Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo`lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi bo`limi

Tel (0371) 230-84-36